

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА**

Кафедра практичної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
педагогіки і психології

_____ Олефіренко Т.О.

«___» _____ 2020р .

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
Психологія управління та соціальна психологія
освітнього ступеня **бакалавр**
галузі знань _____ **05 Соціальні та поведінкові науки**
спеціальності **053 Психологія (практична психологія)**
Шифр за навчальним планом **ПП 1.08**

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Психологія управлінської діяльності», затверджена Вченою радою НПУ імені М. П. Драгоманова від _____ р., протокол № ____

Розробник: **Ю. О. Святенко**, доцент кафедри практичної психології факультету педагогіки і психології, кандидат психологічних наук.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри практичної психології “28” серпня 2020 року, протокол № 1

Завідувач кафедри _____ проф. Митник О. Я.

1. Опис навчальної дисципліни

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів – 2		Методи навчання Пояснювально-ілюстративні методи. Інтерактивні методи: <i>мікрвикладання, інверсії, емпатії, інциденту</i> Рольовий тренінг. Розв'язування психологічних завдань. Форми поточного контролю: МКР, ІНДЗ Форма підсумкового контролю: <i>залік</i>
Спеціальність (код, назва) 0.53 «Психологія» («Практична психологія»)	Загальна кількість годин - 60		
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
Освітній рівень: «бакалавр»	Лекції:		
	6*	4	
	Семінарські (практичні) заняття:		
Вибіркова	3*	4	
	Лабораторні заняття:		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 3-й	9	4	
	Індивідуальна робота:		
Семестр: 7-й			
	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.) год - аудиторне: год - самостійна робота	51	78	
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - укр.			

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Психологія управління та спеціальна психологія» є: функціонально-структурний аналіз управлінської діяльності та соціально-психологічні аспекти колективу, психологічні проблеми підбору та мотивації персоналу.

Міждисциплінарні зв'язки: «Психологія управління та спеціальна психологія» тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Психологія управління», «Психологія конфлікту», «Психологія спілкування», «Соціальна психологія».

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є: формування у студентів знань теоретичних основ науки та практичних навичок в області управління персоналом; розвиток у студентів керівних та організаторських здібностей.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: усвідомлення майбутніми фахівцями професійно-важливої системи знань, умінь і навичок, на яких ґрунтується психологія управління персоналом, становлення професійного мислення психолога щодо вирішення практичних завдань, активізація особистісного та творчого потенціалу майбутнього фахівця.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • історію розвитку і основний зміст предмету психології управлінської діяльності; • принципи управління персоналом; • кадрове планування в організації. <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • створювати завдання розвивального характеру, спрямовані на розвиток кар'єрних компетенцій особистості; • здійснювати наукові дослідження у галузі управління персоналом. 	<p>ЗК1.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним. ФК1.Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології ФК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p>
2.	<p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • методи підбору персоналу; • тайм-менеджмент в управлінні персоналом; • психологію управління конфліктами. <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • проводити психодіагностику мотивації працівників, діагностувати кар'єрні компетенції; • проводити співбесіду з підбору персоналу; • мотивувати персонал; • формувати і керувати професійною командою. 	<p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК9. Здатність працювати в команді. ФК16. Здатність презентувати себе як фахівця, який спроможний надати кваліфіковану допомогу; здатність викликати симпатію, довіру; зацікавлювати, вести за собою, заохочувати, підтримувати, заспокоювати,</p>

		переконувати, вмотивувати.
--	--	-------------------------------

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться два кредити ЄКТС: 60 годин.

Примітка. У зв'язку із відсутністю академічної групи, для студентів, які навчаються за освітньо-науковою програмою відведено 9 аудиторних годин (індивідуальна робота) на денній формі навчання. Індивідуальна робота планується у формі лекцій (6 год) та практичних занять (3 год).

У зв'язку з дією коронавірусу COVID-19 запланована дистанційна форма навчання на платформі Google meet.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна(вечірня) форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
Змістовий модуль I. Соціально-психологічні аспекти управління персоналом											
1	Т.1. Психологія процесу управління	1	1			5		1	1		10
2	Т.2. Психологічні особливості планування	1	1			6					10
3	Т.3. Психологічні особливості мотивації персоналу	1	1			6		1	1		10
4	Т.4. Психологічні аспекти контролю персоналу	1	1			5					10
5	Т.5. Психологія управлінського спілкування	1		1		5					10
	МКР № 1										
Разом за змістовим модулем 1:		5	4	1		27		2	2		50
Змістовий модуль II. Форми та технології управлінської діяльності керівника											
6	Т.6. Психологія керівника					6					5
7	Т.7. Психологічні складові управління груповим процесом	1		1		6		1	1		5
8	Т.8. Психологія конфлікту в управлінській діяльності	1	1			6					5
9	Т.9. Управління процесом розвитку персоналу	1		1		6					5

10	Т.10. Управлінська діяльність в стресових ситуаціях	1	1			6		1	1		8
	МКР № 2										
Разом за змістовим модулем 2:		4	2	2		30		2	2		28
Разом годин:		9	6	3		57		4	4		78

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій

1.	Змістовий модуль 1. Соціально-психологічні аспекти управління персоналом	1	1
1.1	Тема 1. Психологія процесу управління 1. Структура, функції та основні категорії психології управлінської діяльності. 2. Загальне уявлення про управління та керівництво. 3. Основні поняття теорії управлінської діяльності. <i>Рекомендовані інформаційні джерела</i> • основні: [1,10,13,16]; • додаткові: [22,32].		
1.2	Тема 2. Психологічні особливості планування 1. Схема процесу підбору персоналу. 2. Вимоги до кандидата та профіль посади. 3. Шляхи пошуку кандидатів. 4. Види співбесід та підготовка до співбесіди. 5. Структура проведення співбесіди. 6. Прийом на роботу та особливості адаптації персоналу. <i>Рекомендовані інформаційні джерела</i> • основні: [5,7,20,21]; • додаткові: [26,29,32].	1	1
1.3	Тема 3. Психологічні особливості мотивації персоналу 1. Концепція мотивації в гуманістичній теорії особистості А. Маслоу. 2. Теорія мотивації Доктора Шейна. 3. Види мотивацій. 4. Нестандартні способи мотивації. <i>Рекомендовані інформаційні джерела</i> • основні: [5,7,20,21]; • додаткові: [26,29,32].	1	1
II	Тема 4. Психологічні аспекти контролю персоналу		
2.1	1. Соціальна структура персоналу. 2. Вимоги до професійно-кваліфікаційного рівня працівників. 3. Види стратегій контролю персоналу. <i>Рекомендовані інформаційні джерела</i> • основні: [4,8,11]; • додаткові: [22,31].	1	1

2.2	<p>Тема 5. Психологія управлінського спілкування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність спілкування та його форми. 2. Маніпулятивні прийоми впливу. <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • основні: [4,8,11]; • додаткові: [22,31]. <p>Змістовий модуль 2. Форми та технології управлінської діяльності керівника</p> <p>Тема 6. Психологія керівника</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інтелект керівника, його вміння мислити. 2. Вольові якості керівника. 3. Стилi керівництва. 4. Характеристика різних типів поведінки керівника. <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • основні: [3,6,20,22]; • додаткові: [26,27,32]. <p>Тема 7. Психологічні складові управління груповим процесом</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система групових очікувань. 2. Групові норми. 3. Конформізм та нонконформізм. 4. Згуртування групи. <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • основні: [4,5,20,21]; • додаткові: [24,29,30]. <p>Тема 8. Психологія конфлікту в управлінській діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та феномен конфлікту. 2. Види конфліктів в управлінській діяльності. 3. Функції міжособистісного конфлікту. 4. Стратегії поведінки в конфліктній ситуації. 5. Алгоритм конструктивного вирішення конфлікту. <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • основні: [2,12,17,18]; • додаткові: [24,28,31]. 	1	
		1	
		1	1
		1	

	<p>Тема 9. Управління процесом розвитку персоналу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть професійного розвитку персоналу. 2. Управління діловою кар'єрою. 3. Підвищення кваліфікації кадрів. 4. Формування кадрового резерву. <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • основні: [4,8,15]; • додаткові: [23,27,32]. <p>Тема 10. Управлінська діяльність в стресових ситуаціях</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фактор інформаційного навантаження. 2. Фактор інформаційної невизначеності. 3. Користь стресу. <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • основні: [2,6,15]; • додаткові: [23,24,30]. 	1	1
--	---	---	---

4.1. Плани практичних занять

Змістовий модуль 1. Соціально-психологічні аспекти управління персоналом

Тема 1. Психологія процесу управління

1. Структура, функції та основні категорії психології управлінської діяльності.
2. Загальне уявлення про управління та керівництво.
3. Основні поняття теорії управлінської діяльності.

Рекомендовані інформаційні джерела

- основні: [1,10,13,16];
- додаткові: [22,32].

Тема 2. Психологічні особливості планування

1. Схема процесу підбору персоналу.
2. Вимоги до кандидата та профіль посади.
3. Шляхи пошуку кандидатів.
4. Види співбесід та підготовка до співбесіди.
5. Структура проведення співбесіди.
6. Прийом на роботу та особливості адаптації персоналу.

Рекомендовані інформаційні джерела

- основні: [5,7,20,21];
- додаткові: [26,29,32].

Тема 3. Психологічні особливості мотивації персоналу

1. Концепція мотивації в гуманістичній теорії особистості А.Маслоу.
2. Теорія мотивації Доктора Шейна.
3. Види мотивацій.
4. Нестандартні способи мотивації.

Рекомендовані інформаційні джерела

- основні: [5,7,20,21];
- додаткові: [26,29,32].

Тема 4. Психологічні аспекти контролю персоналу

1. Соціальна структура персоналу.
2. Вимоги до професійно-кваліфікаційного рівня працівників.
3. Види стратегій контролю персоналу.

Рекомендовані інформаційні джерела

- основні: [4,8,11];
- додаткові: [22,31].

Тема 5. Психологія управлінського спілкування

1. *Сутність спілкування та його форми.*
2. *Маніпулятивні прийоми впливу.*

Рекомендовані інформаційні джерела

- *основні: [4,8,11];*
- *додаткові: [22,31].*

Змістовий модуль 2.

Тема 6. Психологія керівника

1. Інтелект керівника, його вміння мислити.
2. Вольові якості керівника.
3. Стили керівництва.
4. Характеристика різних типів поведінки керівника.

Рекомендовані інформаційні джерела

- *основні: [3,6,20,22];*
- *додаткові: [26,27,32].*

Тема 7. Психологічні складові управління груповим процесом

1. Система групових очікувань.
2. Групові норми.
3. Конформізм та нонконформізм.
4. Згуртування групи.

Рекомендовані інформаційні джерела

- *основні: [4,5,20,21];*
- *додаткові: [24,29,30].*

Тема 8. Психологія конфлікту в управлінській діяльності

1. Поняття та феномен конфлікту.
2. Види конфліктів в управлінській діяльності.
3. Функції міжособистісного конфлікту.
4. Стратегії поведінки в конфліктній ситуації.
5. Алгоритм конструктивного вирішення конфлікту.

Рекомендовані інформаційні джерела

- *основні: [2,12,17,18];*
- *додаткові: [24,28,31].*

Тема 9. Управління процесом розвитку персоналу

1. Суть професійного розвитку персоналу.
2. Управління діловою кар'єрою.
3. Підвищення кваліфікації кадрів.
4. Формування кадрового резерву.

Рекомендовані інформаційні джерела

- основні: [4,8,15];
- додаткові: [23,27,32].

Тема 10. Управлінська діяльність в стресових ситуаціях

1. Фактор інформаційного навантаження.
2. Фактор інформаційної невизначеності.
3. Користь стресу.

Рекомендовані інформаційні джерела

- основні: [2,6,15];
- додаткові: [23,24,30].

4.2.Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Зміст завдання	Форма звітності
1.	Психологія управлінської діяльності як галузь психологічної науки.	Доповідь на сем.з. 2 (модуль 1)
2.	Психологія управлінської діяльності: лідерство та керівництво в організації.	Доповідь на сем.з. 1(модуль 1)
3.	Наукові підходи в дослідженні процесу управління персоналом.	Доповідь на сем.з. 2 (модуль 1)
4.	Етика ділових стосунків у психології управлінської діяльності.	Доповідь на сем .з. 2 (модуль 1)
5.	Підбір персоналу.	Доповідь на сем. з. 3 (модуль 1)
6.	Етика взаємовідносин в трудовому колективі.	Доповідь на сем .з. 3 (модуль 1)
7.	Гендерні особливості в професійній діяльності.	Доповідь на сем .з. 4 (модуль 1)
8.	Мотивація в психології управлінської діяльності.	Доповідь на сем .з. 6 (модуль 2)
9.	Оцінка результатів праці.	Доповідь на сем .з. 6 (модуль 2)
10.	Стрес-менеджмент в психології управлінської діяльності.	Доповідь на сем .з. 7 (модуль 2)
11.	Маніпуляції в діловому спілкуванні.	Доповідь на сем .з. 7

		(модуль 2)
12.	Попередження та врегулювання конфліктів в організації.	Доповідь на сем .з. 7 (модуль 2)
13.	Вплив корпоративної культури на ефективність праці.	Доповідь на сем .з. 8 (модуль 2)
14.	Технології само маркетингу.	Доповідь на сем .з. 8 (модуль 2)
15.	Кар'єра. Види кар'єри. Планування кар'єри.	Доповідь на сем .з. 8 (модуль 2)

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю

Доповіді, презентації студентів на лабораторних заняттях, виконання ІНДЗ, двох МКР.

Використання методів самостійної роботи студентів по осмисленню та засвоєнню матеріалу – самостійний пошук інформації, конспектування першоджерел, ведення психологічних тематичних словників, написання рефератів.

Завдання до контрольної роботи (тестові завдання).

Модульна контрольна робота № 1

1. За мотиваційним аспектом під управлінням персоналом розуміють:
  - 1) безперервний процес, спрямований на цільову зміну мотивації людей для досягнення від них максимальної віддачі;
  - 2) самостійний вид діяльності менеджерів, спрямований на підвищення активності персоналу, збільшення його виробничої й творчої віддачі з орієнтацією на зменшення частки та чисельності виробничих і управлінських працівників і таке інше;
  - 3) комплекс управлінських соціально-економічних та організаційно-правових заходів, спрямованих на забезпечення відповідності кількісних та якісних характеристик персоналу цілям і задачам організації;
  - 4) специфічну сферу діяльності, головною метою якої є забезпечення організації персоналом відповідної кваліфікації та цільове його використання.

2. Автором теорії групового навчання був:
  - 1) Дж. Моутон;
  - 2) А. Маслоу;
  - 3) К. Арджіріс;
  - 4) вірна відповідь відсутня.

3. Нобелівську премію в галузі економіки за розробку теорії людських ресурсів було присуджено:
- 1) У. Петті;
  - 2) Т. Шульцу;
  - 3) Г. Беккеру;
  - 4) вірні відповіді 2 і 3.
4. Управління персоналом як цілісна система виконує такі функції:
- 1) організаційну;
  - 2) соціально-економічну;
  - 3) відтворювальну;
  - 4) всі відповіді вірні.
5. Концепція управління персоналом це:
- 1) комплекс організаційних заходів щодо найму, відбору та прийому персоналу, його ділових оцінок, профорієнтації та адаптації і навчання, управління діловою кар'єрою та службово-професійним просуванням, мотивації та організації праці, управління конфліктами та стресами, забезпечення соціального розвитку та визволення персоналу тощо, а також управління безпекою персоналу та взаємодії керівників організації з профспілками;
  - 2) система формування цілей, функцій і організаційної структури управління персоналом, вертикальних та горизонтальних функціональних взаємозв'язків керівників та спеціалістів в процесі обґрунтування, виробітку, прийняття та реалізації управлінських рішень;
  - 3) система теоретико-методологічних поглядів на розуміння та визначення сутності, змісту, цілей, задач, критеріїв, принципів та методів управління персоналом, а також організаційно-практичних підходів до формування механізму її реалізації в конкретних умовах функціонування даної організації;
  - 4) вірна відповідь відсутня.
6. Об'єктивною характеристикою кількості персоналу є :
- 1) облікова чисельність персоналу;
  - 2) середньоспискова чисельність персоналу;
  - 3) виробнича чисельність персоналу;
  - 4) всі відповіді вірні;
  - 5) вірні відповіді 1 і 2.
7. Основними ознаками персоналу організації є :
- 1) трудові взаємовідносини з роботодавцем, як правило, оформляються трудовими договорами;
  - 2) володіння певними якісними характеристиками, поєднання особистих та організаційних цілей.
  - 3) підпорядкування умовам колективного договору
  - 4) всі відповіді вірні;
  - 1) вірні відповіді 1 і 2.

8. В складі спискової чисельності працівників виділяють такі категорії працівників:
- 1) постійні;
  - 2) тимчасові;
  - 3) сезонні;
  - 4) всі відповіді вірні;
  - 5) вірні відповіді 1 і 2.
9. Професія ґрунтується на:
- 1) задатках, здібностях, фізичних і психологічних властивостях людини;
  - 2) формуванні поступово в результаті оволодіння людиною нових знань і умінь;
  - 3) особливостях характеру та темпераменту людини;
  - 4) вірні відповіді 1 і 2.
10. Робітники, які закінчили середнє ПТУ, технічні училища або на виробництві навчались 6-24 місяці відносяться до:
- 1) кваліфікованих робітників;
  - 2) висококваліфікованих робітників;
  - 3) низькокваліфікованих робітників;
  - 4) всі відповіді вірні.
11. Якість сучасного працівника можна охарактеризувати такими основними групами показників:
- 1) особисті;
  - 2) комунікативні;
  - 3) пізнавальні;
  - 4) професійні;
  - 5) всі відповіді вірні.
12. Виробничий персонал організації поділяється на
- 1) основний і допоміжний;
  - 2) спеціалістів і керівників;
  - 3) інженерів і керівників;
  - 4) вірна відповідь відсутня.
13. Спеціалісти поділяються на:
- 1) керівників і технічних спеціалістів;
  - 2) функціональних спеціалістів, інженерів і технічних спеціалістів;
  - 3) інженерів, технічних спеціалістів і керівників;
  - 4) всі відповіді вірні.
14. Дайте визначення.
1. Група – це...
  2. Формальна група – це...
  3. Команда – це...

15. Існують такі типи груп:

- 1) формальні і неформальні;
- 2) постій і тимчасові;
- 3) статичні і динамічні;
- 4) вірна відповідь відсутня.

16. Джерела залучення персоналу поділяються на:

- 1) основні і додаткові;
- 2) основні та побічні;
- 3) внутрішні і зовнішні;
- 4) вірні відповіді 1 і 3.

17. Ділова оцінка кандидатів на вакантну посаду включає:

- 1) аналіз анкетних даних;
- 2) наведення довідок про випробуваного працівника (за місцем колишньої роботи або навчання);
- 3) перевірочні іспити;
- 4) співбесіда;
- 5) вірні відповіді 1, 3, 4;
- 6) всі відповіді вірні.

Модульна контрольна робота № 2

1. На життя і функціонування групи впливають такі фактори:

- 2) характеристики членів групи;
- 3) структурні характеристики групи;
- 4) ситуаційні характеристики;
- 5) вірні відповіді 1 і 2;
- 6) вірні відповіді 1, 2, 3.

2. При злитті індивіда з групою спостерігається:

- 1) встановлення довірчих і доброзичливих відносин. Людина розглядає цілі групи як ті, що не суперечать його цілям, вона готова до пошуку шляхів поліпшення взаємодії, позитивно, хоча і з переосмисленням власних позицій, сприймає рішення групи і готова до пошуку шляхів підтримки відносин із групою на взаємовигідній основі.;
- 2) встановлення таких відносин між людиною й іншою частиною групи, коли кожна зі сторін розглядає іншу як органічно єдину з нею складовою цілого, що є групою. Людина будує свої цілі виходячи з цілей групи, значною мірою підкоряє свої інтереси інтересам групи й ідентифікує себе з групою;
- 3) протиставлення інтересів людини і групи і боротьба між ними за вирішення цього протиріччя на свою користь;
- 4) вірна відповідь відсутня.

3. Конфлікти в групі спричиняються наступними факторами:

- 1) організаційними факторами;
- 2) особистісними факторами;
- 3) емоційними факторами;
- 4) мотиваційними факторами;
- 5) вірні відповіді 1, 2, 3;
- 6) вірні відповіді 1, 2.

4. Координатор в групі виконує наступні групи завдань:

- 1) уточнює групові завдання й складає план роботи, націлює працівників на те, що вони можуть зробити найкраще, визначає критерії, але не володарює;
- 2) завойовує авторитет, допомагаючи групі, що відстає, безкорисливо роздає ідеї, які використовують інші, надає перевагу фундаментальним широким аспектам перед детальними;
- 3) лідирує у виконанні завдань, намагається об'єднати ідеї і створити модель, його принципова функція — створювати модель для використання зусиль усієї команди;
- 4) теорію найменш привабливого співробітника;
- 5) вірні відповіді 1, 2, 3;
- 6) вірні відповіді 1, 2.

5. Існують наступні типи ролей:

- 1) координатор, ін новатор, впроваджувач, формувальник;
- 2) функціональні і групові;
- 3) дослідник, спостерігач-оцінювач, член команди, завершувач;
- 4) вірна відповіді 1, 3;
- 5) всі відповіді вірні.

6. Оптимальне число членів групи складає:

- 1) 4-5 осіб;
- 2) 5-7 осіб;
- 3) 10-12 осіб;
- 4) 15-18 осіб.

7. Дайте визначення:

1. Згуртованість – це...
2. Групові норми – це...
3. Соціальні санкції – це...
4. Конформізм – це...
5. Конформність – це...

8. До чинників, які збільшують згуртованість відносять:

- 1) міжгрупову конкуренцію;
- 2) внутрішньогрупову конкуренцію;
- 3) особисті симпатії;

- 4) домінування;
- 5) вірні відповіді 1 і 3;
- 6) вірні відповіді 2 і 3;
- 7) вірні відповіді 1 і 4.

9. Вимірювання емоційної привабливості групи полягає у:

- 1) розрахунку соціометричного коефіцієнта групової згуртованості;
- 2) з'ясуванні привабливості членів групи;
- 3) взаємооцінці членів групи;
- 4) всі відповіді вірні.

10. До особистих рис керівника за Р.Кричевським до особистісних рис керівника відносять:

- 1) стійкість до стресу, здатність домінувати, прагнення до перемоги;
- 2) впевненість у собі, креативність, емоційну рівноваженість;
- 3) відповідальність, заповзятливість, надійність, незалежність, товариськість;
- 4) всі відповіді вірні.

11. До головних особистісно-ділових якостей керівника В.Зазикін та А.Чернишев відносять:

- 1) компетентність, комунікабельність;
- 2) стійкість до стресу, морально-етичні якості, підприємницькі якості;
- 3) морально-етичні якості, компетентність;
- 4) всі відповіді вірні.

12. Хто може найбільш ефективно виконувати управлінську діяльність:

- 1) флегматики, слабо виражені холерики;
- 2) сангвініки, флегматики;
- 3) сангвініки, слабо виражені холерики;
- 4) холерики, слабо виражені сангвініки.

13. Елементами кадрової політики є:

- 1) тип влади в суспільстві, стиль керівництва, статут організації;
- 2) філософія підприємства, правила внутрішнього трудового розпорядку, колективний договір;
- 3) галузеві угоди та тарифи, організаційна культура;
- 4) всі відповіді вірні;
- 5) вірні відповіді 1 і 2.

14. Головними задачами кадрової політики є:

1. забезпечення організації кваліфікованими кадрами;
2. ефективне використання наявного кадрового потенціалу організації;
3. створення в трудовому колективі умов для максимального задоволення усіх членів цього колективу;
4. вірна відповідь відсутня;
5. всі відповіді вірні.

15. До зовнішніх факторів, що впливають на формування кадрової

політики відносять:

1. трудове законодавство, взаємовідношення з профспілками, стан економічної кон'юнктури;
2. структура, цілі і стратегія організації, територіальне розміщення, технології виробництва;
3. організаційна культура, кількісний і якісний склад персоналу фінансові можливості організації
4. вірні відповіді 1 і 2.

16. За результатами оцінки персоналу формуються такі документи:

- 1) результати тестування;
- 2) соціально-психологічний портрет особистості;
- 3) оцінка ділових і моральних якостей;
- 4) аналіз шкідливих звичок і захоплень;
- 5) висновок атестаційної комісії;
- 6) всі відповіді вірні.

17. Успіх кар'єри залежить від:

1. випадку;
2. реального підходу до вибору професії;
3. можливостей, що створюються в сім'ї;
4. доброго знання своїх сильних і слабких сторін;
5. чіткого планування;
6. всі відповіді вірні.

5.2. Форми і методи підсумкового контролю

Форма підсумкового контролю – залік

Питання до заліку

1. Психологія управлінської діяльності як галузь психологічної науки.
2. Структура, функції та основні категорії психології управлінської діяльності.
3. Принципи управління персоналом.
4. Методологія і методи психології управління персоналом.
5. Історія і сучасний стан розвитку психології управлінської діяльності.
6. Становлення і розвиток зарубіжної психології управління персоналом.
7. Становлення і розвиток вітчизняної психології управління персоналом.
8. Психологія особистості керівника.
9. Психологія організації в управлінні персоналомі.
10. Психологічна характеристика групи як структурного елементу організації.
11. Класифікація функцій управління.
12. Особливості здійснення підбору та розподілу працівників в організації.
13. Психологічні особливості освіти і навчання працівників в організації.

14. Психологічні аспекти мотивації працівників.
15. Психологія конфліктів в управлінні та шляхи їх розв'язання.
16. Особливості здійснення комунікацій в організації.
17. Особливості здійснення психологічного консультування персоналу організації.
18. Особливості здійснення психодіагностики працівників та груп
19. Конформізм та нонконформізм як феномени групової життєдіяльності.
20. Натовп та його властивості.
21. Види натовпу: okazіональний, конвенційний, експресивний, діючий.
22. Поняття соціально-психологічного клімату колективу.
23. Типи та показники соціально-психологічного клімату.
24. Соціометрія як основний метод діагностики міжособистісних стосунків в організації.
25. Особливості проведення рефентометрії.
26. Причини та умови виникнення конфліктів.
27. Тайм-менеджмент в управлінні персоналом.
28. Особливості публічного виступу.
29. Переговори в управлінській діяльності керівника.
30. Схема процесу підбору персоналу.
31. Психологічні складові управління груповим процесом.
32. Психологічні аспекти контролю персоналу.
33. Психологія управлінського спілкування.
34. Прийом на роботу та особливості першого робочого дня.
35. Планування робочого часу спеціаліста.
36. Мотивація персоналу.
37. Концепція мотивації в гуманістичній теорії особистості А.Маслоу.
38. Теорія мотивації Доктора Шейна.
39. Види мотивацій.
40. Нестандартні способи мотивації.
41. Психологічна підготовка до виступу.
42. Прийоми психотехнік публічного виступу.
43. Помилки публічного виступу.
44. Використання чорної риторики у публічних виступах.
45. Стратегії та стилі проведення переговорів.
46. Прийоми та маніпуляції під час переговорів.
47. Психологічні складові управління груповим процесом.
48. Управління процесом розвитку персоналу.
49. Управлінська діяльність в стресових ситуаціях.
50. Сутність спілкування та його форми.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

Вимоги до знань та умінь студентів	Максимальна кількість балів, оцінка за шкалою
------------------------------------	---

	ECTS
Повно й ґрунтовно володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання першого та другого модуля з відповідним аналізом й узагальненням вивченого. Простежувався зв'язок теоретичного матеріалу з практикою.	A: 90 – 100 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання першого та другого модуля з відповідним аналізом й узагальненням вивченого.	B: 80 – 89 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом. Проте відсутня логічна послідовність у викладі матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	C: 70 – 79 б.
Знання модулів передаються зазубреними з підручників (з конспекту) фразами. Відсутня логічна послідовність у викладі навчального матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	D: 65 – 69 б.
Знання модуля передаються тільки за допомогою певних питань з боку викладача.	E: 60 – 69 б.

Розрахунок максимальної кількості балів, що присвоюються студентам

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	10	4	40
ІНДЗ	30	1	30
Модульна контрольна робота	15	2	30
максимальна кількість балів			100

VI. Навчально-методична карта дисципліни
Разом: 60 год.: лекції: 6 год, практичні: 3 год. Самостійна робота: 51 год.

	I	II	III		IV	V		
Модулі	I модуль				II модуль			
Лекції	1	1	1	1	1	1		
Дати	10.09	17.09	1.10		29.10	5.11		
Теоретичні розділи	<i>Соціально-психологічні аспекти управління персоналом</i>				<i>Форми та технології управлінської діяльності керівника</i>			

Теми лекцій	Психологія процесу управління	Психологічні особливості	Психологічні особливості мотивації персоналу	Психологічні аспекти контролю персоналу			Психологія конфлікту в управлінській діяльності	Управлінська діяльність в стресових ситуаціях		
-------------	-------------------------------	--------------------------	--	---	--	--	---	---	--	--

Модулі	I модуль					II модуль				
Семінарські заняття					1	1	1			
Дати					15.10	12.11	3.12			

Теми					Психологія управлінського спілкування	Психологічні складові управління груповим процесом	Управління процесом розвитку персоналом			
Модулі	I модуль					II модуль				
Самостійна робота	опрацювання теоретичного матеріалу, індивідуальні завдання, ІНДЗ					опрацювання теоретичного матеріалу, індивідуальні завдання				
Поточний контроль	МКР № 1 15.10					МКР № 2 3.12				
Підсумковий контроль	залік									

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні

1. Болотіна Н. Б. Трудове право України: підруч. / Н. Б. Болотіна. – К. : Вікар, 2003.
2. Виноградський М. Д. Менеджмент організацій / М. Д. Виноградський. – К. : КНТЕУ, 1998.
3. Довгань Л. Є. Праця керівника або практичний менеджмент: навч. посіб. / Л. Є. Довгань. – К. : “Екс. об”, 2002.
4. Журавлев П. В. Технология управления персоналом. Настольная книга менеджера / П. В. Журавлев. – М. : Экзамен, 1999.
5. Евтихов О. В. Психология управления персоналом: теория и практика. — СПб. : Речь, 2010. — 319 с.
6. Колот А. М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу: навч. посіб. / А. М. Колот. – К. : КНЕУ, 1998.
7. Коханов Е. Ф. Отбор персонала и введение в должность / Е. Ф. Коханов. – М. : ГАУ, 1996.
8. Кредісов А. І. Менеджмент для керівників / А. І. Кредісов, Є. Г. Панченко, В. А. Кредісов. – К. : Т-во “Знання”, КОО, 1999.
9. Машков В. Н. Психология управления. учеб. пособ. / В. Н. Машков. – [2-е изд.]. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А. , 2002.
10. Менеджмент персоналу : навч. посіб. / [В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.] ; за заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К. : КНЕУ, 2004. – 398 с.
11. Омаров А. М. Руководитель. Размышление о стиле управления / А. М. Омаров. – М. : Политиздат, 1987.
12. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Івано-Франківськ : “Плай”, 2001.
13. Основы управления персоналом / [под ред. Б. М. Генкина]. – М. : Высшая школа, 1996.
14. Управление персоналом организации : учеб. / [под ред. А. Я. Кибанова]. – 2-е изд. , доп и перераб. – М. : ИНФРА-М, 2004.
15. Управление персоналом: учеб. [для вузов] / [под ред. Т. Ю. Базарова, Б. Л. Еремина]. – М. : Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. – 669 с.
16. Управління персоналом : навч. посіб. / [М. Д. Виноградський, С. В. Беляєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова]. – К. : ЦНЛ, 2006. – 504 с.
17. Уткин З. А. Управление персоналом в малом и среднем бизнесе / З. А. Уткин, А. Й. Кочеткова. – М. : АКАЛИС, 1996.
18. Хасан Б.И, Сергоманов П.А.Разрешение конфликтов и ведение переговоров : учеб. Пособие/Б. И. Хасан. – Красноярск-Москва, 2001.

19. Шекшня С. В. Управление персоналом современной организации : учеб.-практ. пособ. / С. В. Шекшня. – 3-е изд. перераб. и доп. – М. : Бизнес-школа “Интел-Синтез”, 1998.
20. Шкатулла В. И. Настольная книга менеджера по кадрам / В. И. Шкатулла. – М. : НОРМА-ИНФРА М, 1998.
21. Щекин Г. В. Кадровая политика организации / Г. В. Щекин. – К. : МАУП, 1997.

Додаткова література:

22. Балабанова Л. В. Управління персоналом: навч. посіб. / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 468 с.
23. Колпаков В. М. Методы управления: учеб. пособ. / В. М. Колпаков. – К. : МАУП, 1997.
24. Крушельницька О. В. Управління персоналом: навч. посіб. / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К. : Кондор, 2003.
25. Лозниця В. С. Психологія менеджменту. теорія і практика: навч. посіб. / В. С. Лозниця. – К. : ТОВ “УВПК “Ексво”, 2001.
26. Лютенс Ф. Организационное поведение / Ф. Лютенс. – М. : Инфра-М, 1999.
27. Моргунов Е. Управление персоналом: исследование, оценка, обучение / Е. Моргунов. – М. : Бизнес-школа “Интел-синтез”, 2000.
28. Стец В. А. Менеджмент персоналу : навч. посіб. [для студ. екон. спец.] / В. А. Стец, І. І. Стец, М. Ю. Костючок. – Тернопіль: Лілея, 1996.
29. Травин В. В. Основы кадрового менеджмента / В. В. Травин, В. А. Дятлов. – М.: Дело, 1996.
30. Управление организацией: учеб. / [под ред. А. Г. Поршнева, З. П. Румянцевой, Н. А. Саломатина]. – М. : Инфра-М, 1998.
31. Управление персоналом организации: учеб. / [под ред. А. Я. Кибанова]. – М. : ИНФРА-М, 1997.
32. Хміль Ф. І. Управління персоналом : підруч. [для студ. ВНЗ] / Ф. І. Хміль. – К. : Академвидав, 2006. – 488 с.